

Sinteza obiecțiilor și propunerilor

la proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului sau traducătorului în sectorul justiției și Regulamentului cu privire la cerințele privind instruirea continuă a interpreților sau traducătorilor (în baza raportului de expertiză a Centrului Național Anticorupție)

Nr.	Autoritatea emitentă	Obiecțiile/propunerile prezentate	Opinia Ministerului Justiției
	<p>Centrul Național Anticorupție</p>	<p>1. La capitolul I pct.2 din proiectul Regulamentului cu privire la modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului sau traducătorului în sectorul justiției: „Autorizația de traducător sau interpret (în continuare- autorizație), acordă posesorului dreptul de a exercita activitatea de traducere și interpretariat pentru Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, notari, avocați și executorii judecătorești.”</p> <p>Atragem atenția supra faptului că conjuncția desjunctivă „sau” utilizată de autor denotă faptul că o persoană poate deține doar calitatea de interpret sau doar de traducător, fapt care poate fi interpretat în defavoarea interesului persoanei care dorește să obțină ambele autorizații. Or, în acest caz, se încalcă dreptul persoanei de a fi multilateral inițiată pe plan profesional, în acest sens, este necesară completarea normei în vederea excluderii elementului restricționar în ceea ce privește dubla calitate a unei persoane, în cazul de față și interpret și traducător.</p> <p>Recomandarea: Recomandăm autorului, completarea normei după cuvântul „interpretului cu conjuncția și/sau” și operarea cu completarea respectivă în tot textul proiectului.</p>	<p>1. Se acceptă Textul a fost redactat</p>
		<p>2. La Capitolul II pct.7 din proiectul Regulamentului cu privire la modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului sau traducătorului în sectorul justiției: „Autorizația se eliberează după susținerea examenului de atestare, în cel mult 30 zile lucrătoare de la solicitare.”</p> <p>Evidențiem faptul că, deși norma prestabilită este preluată din Legea nr.264-XVI din 11.12.2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției, de la art.13 alin.(2), aceasta este depășită și urmează a fi supusă unor proceduri de perfecționare.</p> <p>Astfel, sintagma „în cel mult 30 zile lucrătoare de la solicitare” este confuză și crează temeii de interpretare, în sensul în care nu este clar stabilit termenul de depunere a solicitării, după ce a fost susținut</p>	<p>2. Se acceptă Textul a fost redactat</p>

		<p>examenul de atestare.</p> <p>Cu alte cuvinte, în forma actuală, rămîne incert care este termenul de prescripție din momentul în care a fost susținut examenul și pînă la momentul cînd persoana solicită eliberarea autorizării. Or, autorul face referire doar la termenul de 30 de zile ce începe să curgă din momentul în care a fost solicitată eliberarea autorizării și nu prescrie un termen limită de depunere a solicitării din momentul în care a fost susținut examenul de atestare.</p> <p>Recomandarea: Recomandăm autorului stabilirea unui termen de prescripție între momentul susținerii examenului de atestare și momentul de depunere a solicitării de eliberare a autorizației.</p>	
		<p>3. La Capitolul II pct.13 (în proiect pct. 12) din proiectul Regulamentului cu privire la modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului sau traducătorului în sectorul justiției: „Formularele autorizațiilor deteriorate, sau completate greșit, cu ștersături, adăugiri, șampilă aplicată necorespunzător, se anulează prin scrierea cuvîntului „ANULAT”, cu litere mari de tipar, pe toată diagonala imprimatului.”</p> <p>Norma analizată, face referire la procedura și temeiurile de „anulare” a formularului autorizației, fără a stipula posibilitatea eliberării unui nou formular. în acest sens, pentru evitarea cazurilor de interpretare a normei și a vidului de reglementare cu referire la procedura de primire, eliberare a unui nou formular, este necesară stipularea posibilității de eliberare a unui nou formular.</p> <p>Recomandarea: Propunem autorului completarea normei cu un nou alineat care va avea următorul conținut: "în cazul anulării formularului autorizației în temeiul pct.13 al prezentului Regulament, la solicitare, se eliberează un nou formular al autorizației, în condițiile generale."</p>	<p>3. Nu se acceptă</p> <p>Norma la care se referă autorul propunerii stabilește reguli pentru angajații subdiviziunii specializate din cadrul Ministerului Justiției care completează și eliberează autorizațiile menționate, iar nu pentru toți interpreții și/sau traducătorii. Pentru o înțelegere mai clară aceasta a fost plasată la pct. 12 din proiectul menționat.</p>
		<p>4. La Capitolul II pct.17 din proiectul Regulamentului cu privire la modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului sau traducătorului în sectorul justiției: „Refuzul eliberării autorizației sau duplicatului acesteia se întocmește în scris și poate fi contestat în instanța de contencios administrativ.”</p> <p>Atenționăm asupra faptului că în norma analizată nu sunt stabilite temeiurile de refuz pentru eliberarea duplicatului autorizației. Or, temei pentru solicitarea unui duplicat, este valabilitatea unei autorizații înregistrată în condițiile legii.</p> <p>Totodată, nefiind stabilite în mod clar și expres temeiurile de refuz,</p>	<p>4. Nu se acceptă</p> <p>Punctele 7 și 15 din proiect stabilesc condițiile pentru eliberarea autorizației și duplicatului acesteia. Prin urmare, eliberarea actului menționat poate fi refuzată doar pe unul sau mai multe din aceste temeiuri.</p> <p>Totodată, persoana care a</p>

		<p>autorul impune cerințe excesive persoanei, care pentru exercitarea drepturilor va fi nevoit să se adreseze în instanța de contencios.</p> <p>În acest context, Legea contenciosului administrativ nr.793/10.02.2000 art.24 alin.(3) prevede: „La examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probațiunii este pusă pe seama pîrîtului, iar în materie de despăgubire, sarcina probațiunii revine ambelor părți.”</p> <p>Astfel, lipsa reglementării temeiurilor de refuz pentru eliberarea duplicatului autorizației, în final va aduce prejudicii atât persoanei căreia i se lezează dreptul de a obține duplicatul, cât și Ministerului Justiției, căruia îi revine sarcina probațiunii, iar neprezentarea probelor ce confirmă legalitatea refuzului generează suportarea unor cheltuieli suplimentare (prejudiciul moral și material, taxe de executare, cheltuieli de asistență juridică, etc.)</p> <p>Recomandarea: Recomandăm autorului să stabilească care anume sunt temeiurile pentru refuzul eliberării duplicatului autorizației.</p>	<p>primit refuzul nu este decăzută din dreptul de a se adresa repetat cu o nouă cerere de eliberare a autorizației după înlăturarea temeiurilor indicate în refuz.</p>
		<p>5. La Capitolul IV pct.27 din proiect Regulamentului cu privire la modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului sau traducătorului în sectorul justiției: „Interpretul sau traducătorul a cărui autorizație a fost retrasă nu este în drept să înainteze o cerere pentru inițierea procedurii de eliberare a unei noi autorizații.”</p> <p>Norma analizată constituie o premisă care va duce în mod clar și inevitabil la încălcarea dreptului persoanei de a desfășura în condițiile legii, profesia pe care acesta o îmbrățișează. Considerăm că restricționarea interpretului și/sau traducătorului de a înainta o cerere pentru inițierea unei noi proceduri de eliberare a unei noi autorizații, constituie o limitare arbitrară și abuzivă a dreptului acestuia de obținere a autorizației.</p> <p>Recomandarea: Recomandăm autorului reglementarea unui termen de prescripție în interiorul căruia interpretul și/sau traducătorul a cărui autorizație a fost retrasă nu este în drept să înainteze o cerere pentru inițierea procedurii de eliberare a unei noi autorizații, care va fi stabilit în funcție de circumstanțele care au stat la baza retragerii autorizației.</p>	<p>5. Se acceptă Punctul nr. 27 a fost exclus din textul proiectului.</p>

		<p>6. La pct.13 din proiectul Regulamentului cu privire la cerințele privind instruirea continuă a interpreților sau traducătorilor: „Cheltuielile ce țin de desfășurarea cursurilor de instruire continuă vor fi finanțate din contul taxei achitate de către interpreți și traducători pentru înscrierea la curs.”</p> <p>Se impune o atenție sporită asupra faptului că prevederile proiectului acordă o discreție instituțiilor universitare de a stabili care sunt cheltuielile ce țin de desfășurarea cursurilor de instruire continuă ce urmează a fi finanțate din contul taxei achitate de către interpreți și traducători pentru înscrierea la curs. În acest sens, interpretul și/sau traducătorul poate fi impus în fața faptului de a achita o taxă ce poate varia de la o instituție la alta. Or, din considerentul că Legea nr.264-XVI din 11.12.2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției, nu reglementează cheltuielile suportate de către interpreți și/sau traducători, acest aspect ar putea fi reglementat în proiectul respectiv care are ca temei juridic legea sus menționată.</p> <p>Recomandarea: Recomandăm autorului reglementarea în mod expres a unul cuantum al taxei achitate de către interpreți și/sau traducători pentru înscrierea la curs.</p>	<p>6. Nu se acceptă</p> <p>Cheltuielile ce țin de desfășurarea cursurilor de instruire continuă nu pot fi estimate și nu poate fi stabilită o sumă fixă deoarece, acestea pot varia în funcție de limbă, calitate și instituția care va presta aceste servicii.</p>
		<p>7. La pct.2 și pct.11 din proiectul Regulamentului cu privire la cerințele privind instruirea continuă a interpreților sau traducătorilor:</p> <p>„2. Responsabilitatea pentru instruirea continuă revine fiecărui interpret și traducător autorizat implicat în activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerului Justiției, organelor procuraturii, organelor de urmărire penală, instanțelor judecătorești, notarilor, avocaților și executorilor judecătorești.” "11. În funcție de metodologia de desfășurare a cursului la fiecare curs de instruire continuă pot participa nu mai mult de 40 de persoane.”</p> <p>Stabilirea obligativității urmăririi cursului de perfecționare și a numărului maxim de 40 de persoane pentru fiecare curs de instruire poate îngreuna posibilitatea interpretului și/sau traducătorului de a participa la cursul respectiv. Or, obligarea interpretului și/sau traducătorului de a urma un curs de instruire continuă de 40 de ore în decurs de un an reprezintă o cerință excesivă în situația în care nu se garantează posibilitatea participării la cursul respectiv.</p> <p>În special, se atrage atenția asupra ambiguității vizavi de instituțiile de învățământ cu drept de a organiza și desfășura cursurile de instruire continuă. Astfel că, în contextul în care, instituțiile universitare dispun de</p>	<p>7. Se acceptă</p> <p>Obligativitatea numărului maxim de 40 de persoane pentru fiecare curs de instruire a fost exclusă.</p>

		<p>propria autonomie, este incertă procedura de aprobare a cursului de instruire, nefiind clar cum va fi posibilă coordonarea acestuia cu Ministerul Justiției.</p> <p>Neclară este și situația dacă cursurile de instruire vor fi organizate în special doar pentru interpreți și/sau traducători sau aceștia vor studia cursul în cauză împreună cu alte persoane cointeresate.</p> <p>Totodată, nu poate fi trecută cu vederea și ipoteza în care nici una dintre instituțiile universitare nu va organiza cursurile de instruire continuă pentru interpreți și/sau traducători, fapt care va face imposibilă aplicarea normei date.</p> <p>Recomandarea: în contextul celor relatate supra, recomandăm autorului revizuirea normei în vederea stabilirii unor criterii clare de stabilire a cursului de instruire și crearea posibilității reale de participare în cadrul studiilor cursului respectiv, conform obiecției înaintate.</p>	
		<p>8. La pct.25 din proiectul Regulamentului cu privire la modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului sau traducătorului în sectorul justiție: "Ordinul Ministrului justiției privind retragerea autorizației poate fi contestat în instanța de contencios administrativ."</p> <p>Din conținutul normei analizate nu este clară procedura de contestare. Or, contestarea în instanța de contencios poate fi făcută în mod direct sau cu respectarea procedurii prealabile.</p> <p>Astfel, forma propusă de autor poate fi interpretată și aplicată abuziv în funcție de gradul de subiectivitate al autorității.</p> <p>Pentru redarea normei într-o formă clară și concisă este necesar a se specifica în mod direct procedura de contestare.</p> <p>Recomandarea: Propunem autorului una din următoarele forme pentru conținutul normei de la pct.25: "Ordinul Ministrului justiției privind retragerea autorizației poate fi contestat direct în instanța de contencios administrativ," sau "Ordinul Ministrului justiției privind retragerea autorizației poate fi contestat în instanța de contencios administrativ, cu respectarea procedurii prealabile."</p>	<p>8. Se acceptă Textul a fost redactat.</p>

Ministru

Vladimir CEBOTARI